

ESIOPETUKSEN LUKUVUOSISUUNNITELMA 2026-2027

1. Esiopetuksen velvoittavuus, työaika, ilmoittautuminen ja täydentävä varhaiskasvatus

Perusopetuslain 2014/1040 26§ mukaan esiopetus on velvoittavaa ja huoltajan on huolehdittava siitä, että lapsi osallistuu vuoden kestävään esiopetukseen tai muuhun esiopetuksen tavoitteet saavuttavaan toimintaan oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuotena. Pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä olevan lapsella on oikeus saada esiopetusta sinä vuonna, jona lapsi täyttää viisi vuotta. Lapsella, joka aloittaa perusopetuksen vuotta säädettyä myöhemmin, on oikeus saada esiopetusta myös oppivelvollisuuden alkamisvuonna. Kunnan velvollisuus on järjestää maksutonta esiopetusta alueellaan asuville lapsille.

Hartolassa esiopetus järjestetään päiväkotia Vantussa Metsätähtien ryhmässä. Esiopetusta johtaa varhaiskasvatuspäällikkö ja esiopetusryhmässä työskentelevät varhaiskasvatuksen opettaja ja varhaiskasvatuksen lastenhoitaja. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja toimii henkilöstön tukena ja vastaa lasten tuen prosessien suunnittelusta, toteutuksesta ja arvioinnista yhdessä varhaiskasvatuksen opettajan kanssa.

Yhteistyötä tehdään Hartolan Yhtenäiskoulun kanssa, jossa lapset aloittavat perusopetuksen esiopetuksen jälkeen. Täydentävä varhaiskasvatus järjestetään esiopetuksen tiloissa.

Esiopetuksen työ- ja loma-ajat lukuvuonna 2026 - 2027

Lukuvuosi alkaa 12.08.2026

Syysloma (vko 43) 19.10.2026 - 25.10.2026

Syyslukukausi päättyy 18.12.2026

Syyslukukaudella 88 työpäivää

Joululoma 21.12.2026 - 06.01.2027

Kevätlukukausi alkaa 07.01.2027

Talviloma (vko 9) 01.03.2027-07.03.2027

Lomapäivä 05.05.2027 ja 07.05.2027

Lukuvuosi päättyy 28.05.2027

Kevätlukukaudella 92 työpäivää

Esiopetuksen lukuvuoden 2026-2027 työ- ja loma-aikojen suunnittelun pohjana ovat perusopetuksen työ- ja loma-ajat. Esiopetusta annetaan yhteensä 720 h.

Esiopetuksen päivittäinen työaika on klo 9.00 - 13.00.

Esiopetukseen ilmoittaudutaan eDaisyn kautta sen kevätlukukauden alussa, jolloin lapsi täyttää kuusi vuotta. Linkki eDaisyyn löytyy Hartolan kunnan nettisivuilta.

Esiopetukseen tutustuminen järjestetään elokuun alussa ja kutsu tilaisuuteen lähetetään esioppilaiden huoltajille.

2. Opetus

Esiopetus perustuu valtakunnallisiin Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin v. 2025. Valtakunnallisten perusteiden pohjalta on tehty paikallinen esiopetuksen opetussuunnitelma. Päivitetty paikallinen suunnitelma on otettu käyttöön 1.8.2025.

Koko esiopetusaika tukee tavoitteiden ja oppimiskokonaisuuksien toteutumista. Esiopetuksessa keskeisintä on lapsen tasapainoinen kasvu, kehitys ja oppiminen yhdessä muiden kanssa ja kaikki päivittäin toistuvat tilanteet, kuten siirtymät, ruokailu ja ulkoilu ovat erittäin tärkeitä oppimistilanteita. Lapsen taito kysyä ja etsiä, arvioida ja soveltaa tietoa ovat oleellisia tavoitteita kasvun ja oppimisen ohjaamisessa. Lasten mielenkiinnon kohteet ja sisällöt liitetään osaksi oppimiskokonaisuuksia ja yleisiä sisältöjä ja sennetään lapsille merkityksellisten teemojen kautta. Oppiminen on kokonaisvaltaista ja siinä korostuu leikin merkitys. Tutkiminen, toimiminen, oivaltaminen ja kokeileminen liittyvät olennaisesti esiopetuksessa käytettäviin työtapoihin. Liikkuminen sisältyy jokaiseen esikoulupäivään. Kerran kuukaudessa liikutaan KunkkuAreenalla.

Esiopetuksessa harjoitellaan itsetuntemusta, vahvistetaan lasten kykyä havaita omat vahvuutensa ja tavan oppia ja opetella uusia asioita. Hyvän huomaaminen lapsessa, kannustaminen ja iloitseminen pienistäkin oppimisen askelista vahvistaa itsetuntoa. Esiopetuksessa opetellaan myös kannustamaan ja auttamaan toisia.

Yksi esiopetuksen tärkeimmistä tavoitteista on tukea lasten osallisuutta, ryhmäytymistä ja yhteishenkeä. On tärkeää myös antaa jokaiselle lapselle tilaisuus tulla nostetuksi esille ja loistaa yksilönä. Lasten syntymäpäivä huomioidaan kortilla. Jokainen lapsi pääsee vuorollaan päivän tähdeksi ja muut saavat kertoa hänestä mukavia asioita, jotka aikuinen kirjaa. Päivän tähti saa kokea aitoa osallisuutta vaikuttamalla erilaisiin asioihin päivän aikana.

Aamukokoontumisessa jokainen lapsi saa vuorollaan olla esillä tutkittaessa kalenteriin ja säähän liittyviä asioita. Lapset saavat toimia aikuisen apulaisina harjoitellen vastuun ottamista erilaisista tehtävistä.

Oppimateriaalina käytetään esikoulukirjan lisäksi erilaisia leikki- ja toimintamateriaaleja. Opetuksessa käytetään monipuolisia havainto- ja työvälineitä. Opetuksessa hyödynnetään digitaalisia välineitä (tabletit, älytaulu, älypuhelin) ja sisältöjä (mm. Ekapeli ja tanssivideot). Luonnonmateriaaleja hyödynnetään oppimisessa ja taiteellisessa toiminnassa. Esiopetuksessa käytetään monipuolisia liikuntavälineitä.

Kaikille lapsille tehdään esiopetuksen oppimissuunnitelma yhdessä huoltajien kanssa. Jos lapsi osallistuu esiopetusta täydentävään varhaiskasvatukseen, oppimissuunnitelmaan sisältyy lapsen varhaiskasvatussuunnitelma mm. erityishuomiot, mahdolliset tukitoimet ja vastuut niistä.

Sikäli kun lapsi osallistuu esiopetusta täydentävään varhaiskasvatukseen varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden sisällöt ja tavoitteet koskevat häntä.

3. Oppimisen tukeminen

Lukuvuosisuunnitelmassa kuvataan toimipaikan oppimisen ja esiopetukseen osallistumisen tuen järjestäminen: rakenteet, toimintatavat, työ- ja vastuunjako, moniammatillinen ja monialainen yhteistyö, sekä huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö. Lukuvuosisuunnitelmassa kuvataan myös, miten ryhmäkohtaiset tukimuodot suunnitellaan, toteutetaan ja arvioidaan. Samalla huomioidaan tiedossa olevat ja esiopetusvuoden aikana ilmenevät tarpeet.

Esiopettaja ja varhaiskasvatuksen erityisopettaja kirjaavat yhteistyössä lukuvuosisuunnitelmaan lukuvuosittain:

Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt arjessa:

- oppimisen edellytyksiä tukevilla opetusjärjestelyillä tarkoitetaan esimerkiksi opetusryhmien muodostamista siten, että opettajan on mahdollista ottaa huomioon lapsiryhmän tarpeet ja vahvuudet
- lasten moninaiset tarpeet ja oppimisen edellytykset huomioidaan esiopetuksessa mm. eriyttämällä
- esiopetuksen ohjattu toiminta ja mm. leikki- ja kaveritaitojen harjoittelu toteutetaan pienryhmissä. Toiminta jaetaan kahteen pienryhmään (7-9 esioppilasta / ryhmä). 1-2 kertaa viikossa tai tarpeen mukaan hyödynnetään varhaiskasvatuksen erityisopettajan resurssia eriyttämisessä ja samanaikaisopetuksessa. Pienet leikkiryhmät mahdollistavat leikkitaitojen harjoittelun, leikkiin kiinnittymisen ja leikkirauhan
- esiopetuksen eriyttämisen avulla otetaan huomioon lasten tuen tarpeet ja myös oppimisessaan pidemmällä olevat lapset tarjoten heille lisähaasteita
- kielitietoinen opetus tukee lukemisen valmiuksia (kielelliset leikit, kirjaimet, alkuäänteet, riimit)

Toimintakulttuurin ja oppimisympäristön kehittämiseen liittyvät tavoitteet:

- esiopetus kokonaisuudessaan on pedagogisesti tavoitteellista ja suunniteltua toimintaa
- esiopetuksen tavoitteet sisältyvät kaikkeen arjen toimintaan ja perustuvat leikin kautta oppimiseen
- kaikki toiminta tapahtuu pienryhmissä
- lasten leikkiin varataan riittävästi aikaa ja tiloja hyödynnetään leikkiryhmien järjestelyssä. Tilojen leikkivälineistö ohjaa lasta turvalliseen ja esteettömään leikkiympäristöön, jossa harjoitellaan sosiaalisia taitoja
- siirtymät ja odotteluhetket ovat pedagogisesti tavoitteellisia, suunniteltuja ja ennakoituja. Niissä harjoitellaan esim. matematiikan ja lukemisen valmiuksia tutustuen ja tutkien mm. alkuäänteitä, kirjaimia, riittelyä ja numeroita. Esiopettaja huomioi erilaiset ja eritasoiset oppijat
- esiopetuksen oppikirjatehtävät tehdään pienryhmissä, jolloin on tarvittaessa mahdollisuus eriyttämiseen
- liikuntaleikit tukevat oppimista, ryhmäytymistä ja ryhmään kuulumista

Ryhmäkohtaisen tuen suunnittelun, toteutuksen ja arvioinnin käytännöt:

- lukukauden alussa tehdään taitokartoitukset ja lapsihavainnoinnit. Ryhmän opettaja ja varhaiskasvatuksen erityisopettaja yhdessä kartoittavat lukemisen ja matemaattisten taitojen valmiuksia esikouluvuoden alussa. Edistymistä seurataan suunnitelmallisesti ja arvioidaan säännöllisesti tiimipalavereissa.
- toimintaa toteutetaan pienryhmissä, joissa huomioidaan lasten yksilölliset ohjaustarpeet
- kielitietoinen opetus tulee huomioida kaikessa toiminnassa. Kielitietoisuus on läpäisevä periaate opetussuunnitelman perusteissa, myös ryhmäkohtaisissa tukimuodoissa
- ryhmäkohtaisen tuen toteutuksessa mukana erityisopettaja samanaikaisopetuksessa 1-2 kertaa viikossa

Lapsikohtaisen tuen suunnittelun, toteutuksen ja arvioinnin käytännöt:

- lapsikohtaisen tuentarpeen arviointia tehdään, jos oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt ja ryhmäkohtaiset tukimuodot eivät ole riittäviä lapsen tarpeeseen vastaamiseksi
- arvioidaan ryhmäkohtaisten tukimuotojen tarve ja vaikuttavuus. Lisäksi kartoitetaan lapsikohtaiset tuen tarpeet, kuten yksilöllinen ohjaus ja erityisopetus. Käynnistetään tarvittaessa viipymättä tukipäätösprosessi: lapsikohtainen tuen arviointi -> vanhempien ja lapsen kuuleminen -> OHR (opiskeluhoitoryhmä) jossa huoltajat mukana -> lapsikohtaisen tuen hallinnollisen päätöksen tekee perusopetuksen rehtori

Lasten osallisuuden suunnittelu, toteutus ja arviointi huomioidaan tuen järjestämisessä:

- lapsia kuullaan kaikissa arkipäivän kohtaamisissa ja tilanteissa ja he pääsevät mukaan toimintojen, oppimistilanteiden ja oppimisympäristön suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin. Lasten ideat ja aloitteet otetaan huomioon toiminnan, arjen käytäntöjen ja tavoitteiden suunnittelussa. Säännöllisesti järjestettävissä lasten kokouksissa lapset saavat keskustella ideoistaan, päätettävistä asioista tai toimintatavoista. Lasten tekemiä päätöksiä ja toimintaa arvioidaan yhdessä ja samalla lapsia ohjataan kantamaan yhdessä vastuuta. Lapsille syntyy aito kokemus osallisuudesta ja toimijuudesta.
- joka viikko pidettävissä perjantaipuheissa lapset saavat kertoa mikä on ollut esikoulussa mukavaa ja onko viikkoon sisältynyt jotain, mikä on jäänyt harmittamaan.
- lapsi osallistuu tasavertaisesti kaikkeen toimintaan ryhmän mukana aikuisen tuella. Lapsia haastatellaan, mitä he haluavat oppia. Lastenkokouksissa pohditaan ja keskustellaan mitä taitoja kullakin on ja mitä kukin haluaisi oppia ja harjoitella
- lapsen kanssa yhdessä sovitaan käytännöistä, jotka edistävät oppimista ja oppimistilanteisiin osallistumista esim. opetustiloissa istumapaikan sijainti, mahdollisuus rauhalliseen tilaan tehtävää suoritettaessa, mahdollisuus rentoutumiseen ja rauhoittumiseen. Rentoutuminen ja rauhoittuminen huomioidaan ryhmän päiväjärjestyksessä.
- itsesäätelyn ja kaveri- ja leikkitaitojen harjoittelussa hyödynnetään esim. Huomaa Hyvä - materiaalia ja Skidialogia

Huoltajien osallisuuden suunnittelu, toteutus ja arviointi huomioidaan tuen järjestämisessä:

- yhteistyö huoltajien kanssa on suunnitelmallista, avointa ja jatkuvaa. Monia huoltajia kohdataan päivittäin. Elokuussa järjestetään uusille esioppilaille ja heidän huoltajilleen yhteinen tutustumis- ja info tilaisuus. Syys-lokakuun aikana järjestetään vanhempainilta ja marraskuussa vietetään Tärkeän ihmisen päivää. Alkusyksyllä laaditaan huoltajien ja lapsen kanssa yhteistyössä lapsen esiopetuksen oppimissuunnitelma, joka rakentuu ja täydentyy prosessina koko lukuvuoden ajan. Sen laatimiseen ja tavoitteiden toteutumisen arviointiin keväällä osallistuvat lapsi, huoltaja ja esiopetuksen henkilökunta. Keväisin vietetään perheiden iltaa ja pihajuhlaa. Kaikissa kohtaamisissa, yhteisissä illoissa ja tapahtumissa huoltajat pääsevät keskustelemaan, esittämään ajatuksiaan ja toiveitaan esiopetuksen toiminnalle.
- yhteyttä huoltajiin pidetään puhelimella ja Daisyn kautta, sekä huoltajille / perheille järjestetyissä perheiden illoissa, juhlissa ja muissa tapahtumissa.
- toiminnasta, arjen sujumisesta ja muusta ajankohtaisesta tiedotamme huoltajia mm. viikkosuunnitelmat ja muut paperitiedotteet. Viestimme myös puhelimen välityksellä tekstiviesteillä ja Wilma-viesteillä.
- esiopetuksessa toteutuu kaksi nivelvaihetta. Ensimmäinen on siirtymä varhaiskasvatuksesta esiopetukseen. Siirtyminen on luontevaa, kun varhaiskasvatuksen lapset ja huoltajat näkevät esiopetuksen henkilökuntaa päivittäin ja järjestetään myös yhteistä toimintaa. Lasta koskevat tiedot siirtyvät esiopetukseen Saturuusujen varhaiskasvatuksen opettajan toimesta.
- siirtyminen esiopetuksesta perusopetukseen on lapselle isompi askel, kun koulu ympäristöineen on uusi oppimisympäristö, samoin oppilaat ja opettajat. Tiedonkulku lasta koskevissa asioissa esiopetuksesta perusopetukseen varmistetaan järjestämällä keväällä tiedonsiirtopalaveri, johon osallistuu esikoulun opettajan lisäksi varhaiskasvatuksen erityisopettaja ja varhaiskasvatuspäällikkö, sekä koulusta tuleva alkuopettaja, erityisopettaja ja tarvittaessa koulunkäynnin ohjaaja. Kouluun tutustumispäivä järjestetään toukokuussa.
- yhteistyötä Hartolan yhtenäiskoulun kanssa tehdään mm. erilaisten (kulttuuri)tapahtumien merkeissä
- vanhempia osallistetaan antamalla esikoululaisille säännöllisesti kotitehtäviä
- varhaisen tuen asiantuntijan kanssa tehdään yhteistyötä esim. tunnetuokiot pienryhmille

Lapsiryhmän tuen tarpeisiin liittyvä pedagogiikan kehittäminen:

- ryhmäkohtaista tukea suunniteltaessa ja toteutettaessa huomioidaan lasten yksilölliset tuen tarpeet. Toimintatavat ja erityisesti siirtymien ennakointi päiväjärjestyksessä toteutetaan lasten tarpeita vastaavalla tavalla

OHR käytännöt ja vastuut:

- säännöllisesti kokoontuvaan opiskeluhuoltoryhmään (kerran kuussa tiistaisin) kuuluvat esiopetusryhmän varhaiskasvatuksen opettaja, varhaiskasvatuksen erityisopettaja, varhaisentuenasiantuntija, varhaiskasvatuspäällikkö, vastaava kuraattori, psykologi sekä tarvittaessa lapsen kuntoutukselta vastaavia asiantuntijoita (mm. terapeutit, kuntoutusohjaaja). Terveystenhoitajaa konsultoidaan tarvittaessa puhelimitse ja sosiaalityöntekijä osallistuu OHR-palaveriin tarvittaessa. Yhteisöllinen OHR käsittelee koko esiopetusryhmää koskevia ilmiöitä ja oppimiseen liittyviä asioita. Yksittäisen lapsen asioita

käsiteltäessä huoltajat ovat aina paikalla, mutta mikäli he ovat estyneet saapumasta paikalle, heiltä on kysytty kirjallinen lupa lapsen asioiden käsittelyyn (yksilöllinen OHR).

- Kokouksen valmistelee ja kutsuu koolle varhaiskasvatuksen erityisopettaja

Esiopetuksen opiskeluhuollon arviointi toteutetaan: maakunnallisesti keväisin

Esiopetukseen kiinnittymisen / poissaolojen seuranta: seudullisen ohjeistuksen ja mallin mukaisesti. Vastuu seurannasta ja toteutuksesta esiopettajalla

Tukiopetuksen toteuttamisen käytännöt: muun opetuksen ja toiminnan yhteydessä tavoitteellisesti ja lasten tarpeiden mukaisesti

Esioppilaiden turvallisuudessa erityisesti huomioitavaa: (esim. lääkehoidolliset tarpeet)

Katsomuskasvatuksessa erityisesti huomioitavaa: noudatamme opetushallituksen ohjeistusta ja tarvittaessa korvaavan toiminnan kirjallinen ja tavoitteellinen suunnitelma paikalliselle lomakkeelle. Kaikki toiminta pyritään suunnittelemaan niin, että jokainen lapsi pystyy osallistumaan toimintaan. Huoltajien kanssa keskustellaan perheen tavoista ja totumuksista ja sovitaan toimintatavoista. Tiedonkulun merkitys korostuu.

Retkeilyssä huomioitavaa: paikallinen kirjallinen retkisuunnitelma

4. Päivittäinen työskentely ja esiopetuksen ulkopuolella järjestettävä opetus

Esiopetuksen päivä alkaa aamutanssilla klo 9.00, jonka jälkeen katsotaan kalenteri ja sää, jonka jälkeen siirrytään esikoulutehtävien tekemiseen, jonka jälkeen ulkoillaan.

Ulkoilun aloittaa yhteinen liikuntaleikki, ja yhteishengen luomiseksi leikin lopuksi kaikki lapset ja aikuiset toteavat yhdessä olevansa parhaat eskarit. Ulkoa sisään siirryttäessä pieni odottelu-aika käytetään harjoittelemalla esim. päässälaskuja, alkuäänteiden kuulemistä, vastakohtia tai riimipareja.

Ulkoilun jälkeen klo 11.00 on ruokailu. Ruokailutilanne on rento ja rauhallinen yhteinen hetki, johon esikoulun aikuiset osallistuvat ja jossa opetellaan keskustelemaan samassa pöydässä istuvien kanssa. Ruokailussa aikuisten on mahdollisuus huomioida lapsia yksilöllisesti. Ruokailussa harjoitellaan ottamaan sopiva annos ja maistelemaan uusia makuja / ruokia, sekä kohteliaita pöytätapoja. Esiopetuksen ruokailutilanne tukee lapsen säännöllistä ruokarytmiä ja terveellisiä ravintotottumuksia. Lapset arvioivat ruokaa säännöllisesti ja heidän ajatuksensa viedään eteenpäin ruokapalveluille.

Ruokailun jälkeen on salissa lukuhetki, jonka jälkeen leikitään. Kerran viikossa pidetään lauluhetki. Klo 13.00 pelkässä esiopetuksessa olevat lapset saatetaan kyyteihin tai huoltajat tulevat hakemaan. Täydentävässä varhaiskasvatuksessa olevat jäävät leikkimään välipalaan asti, jonka jälkeen lähdetään ulos.

Lukuvuosittain arvioidaan lepo- ja lepoajan tarve ja se järjestetään tarpeen mukaan.

5. Tärkeimpiä arvoja ja toimintaperiaatteita esiopetuksessa

- jokainen lapsi tulee nähdä, kuulla ja ymmärretä

- lapsia kohdellaan oikeudenmukaisesti ja he saavat kannustavaa palautetta
- ketään ei kiusata
- esiopetuksen henkilöstö suhtautuu avoimesti ja kunnioittavasti erilaisiin perheisiin, sekä kotien erilaisiin katsomuksiin, uskomuksiin, periaatteisiin ja kasvatuskäytäntöihin tasa-arvo ja yhdenvertaisuus suunnitelman mukaisesti
- monipuolinen liikunta on osa lapsen jokaista esiopetuspäivää
- opetellaan yhdessä kunnioittamaan luontoa
- lapsille opetetaan tunne- ja turvataitoja
- lapsille opetetaan turvallista liikennekäyttäytymistä ja liikennesääntöjä aina liikuttaessa esiopetuksen pihan ulkopuolella
- harjoitellaan kohteliasta käytöstä ja hyviä pöytätapoja
- lapsi harjoittelee huolehtimaan itsestään, omista tavaroistaan ja yhteisestä ympäristöstä
- lapsi harjoittelee osallistumisen ja vaikuttamisen taitoja
- annetaan tilaa lasten leikeille, ideoille ja mielipiteille

6. Esiopetuksen vuosittaisia tapahtumia

- koko varhaiskasvatuksen yhteinen liikuntapäivä Soriksella
- liikenneturvallisuusviikko
- varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen yhteinen perheiden ilta
- ympäristöviikko; roskakävely, metsäretki, maatumiskoe
- valokuvaus
- tärkeän ihmisen juhla
- seurakunnan järjestämä esitys (opetushallituksen ohjeistusta noudattaen)
- Vantun joulujuhla (opetushallituksen ohjeistusta noudattaen)
- joulukirkko / iltakirkko (opetushallituksen ohjeistusta noudattaen)
- ystävänpäiväjuhla
- pääsiäiskirkko / iltakirkko (opetushallituksen ohjeistusta noudattaen)
- vappujuhlat / Talent
- kevätretki
- kevätjuhla/pihajuhla

Huom. Tapahtumien muutokset ovat mahdollisia. Listassa eivät välttämättä ole kaikki tapahtumat, joihin esikoululaiset osallistuvat, koska kaikista ei ole vielä tässä vaiheessa tietoa. Retkiä lähiympäristöön tehdään säännöllisesti.

7. Arviointi ja kehittäminen

Esiopetuksen arkea ja lasten oppimista dokumentoidaan mm. kirjoittamalla, taiteilemalla, kuvaamalla, videoimalla, laatimalla muistiinpanoja ja kokoamalla kasvun kansioita yhdessä lasten kanssa. Havainnoidaan ja dokumentoidaan lasten motorisia taitoja.

Lasten itsearviointia tuetaan keskustelemalla avoimesti arjen toiminnoista ja oppimisesta. Lisäkysymyksillä autetaan lapsia näkemään uusia osa-alueita kehityksessään ja oppimisessaan. Kirjataan ylös lasten ajatuksia omasta oppimisestaan ja palataan niihin uudelleen arvioiden. Lapset arvioivat toimintaa arviointivihkoon.

Lapsille annetaan lukuvuoden päätteeksi esiopetuksen osallistumistodistus.

Henkilöstö arvioi omaa toimintaansa ja pedagogista toimintaa säännöllisesti arjen toimintojen keskellä ja tiimi- ja pedagogisissa viikkopalavereissa. Tavoitteiden toteutumista seurataan.

Seudullinen arviointikysely toteutetaan lapsille ja huoltajille seudullisen aikataulun mukaisesti.